

Dozar 193/P/2009

În perioada 03.10.2007 – 09.11.2007, prin exercitarea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu, făptuitorii Dorina Nicolina Isopescu (președintele Consiliului de conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții), Oana Marinescu, Bogdana Balmuș (Păun), Marian Muhuleț și Robert Grigorescu (toți membri ai Consiliului de conducere al I.S.C.), precum și Edmund Petru Veress – secretar general al Consiliului de conducere al I.S.C., Constantin Adrian Balaban Grăjdan – directorul Direcției Legislație, Elena Cristina Dragomir – economist la Direcția Economică, Andrei Mihai Arghir – șef serviciu Achiziții, Adnan Omer – directorul Direcției de Avizare, Ioan Sorin Mălinescu – directorul Direcției Generale Juridice, fiecare pe palierul său de activitate, prin încălcarea

procedurilor legale, au decis achiziționarea unui imobil nefinalizat, proiectat pentru destinația de locuințe și nu ca sediu de birouri (deci, un imobil nefuncțional), situat în București, str.C.F.Robescu nr.23 (imobilul ca atare era destinat sediului central al Inspectoratului de Stat în Construcții, dar și al unor inspectorate în construcții teritoriale).

Prin această modalitate, potrivit probațiunii administrate în cauză, a fost avantajată patrimonial S.C. Balpo Investment S.R.L. București, care a vândut imobilul respectiv instituției publice cu suma de 10.900.000 euro.

În concret, Inspectoratul de Stat în Construcții era la acea vreme o instituție publică aflată în subordinea Guvernului României și în coordonarea primului-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru.

Conducerea Inspectoratului de Stat în Construcții era asigurată de Consiliul de conducere (compus din 5 membri), numiți prin decizie a primului ministru, cu mențiunea că inspectorul general de stat era și președinte al Consiliului de conducere (având funcție executivă).

*

*

Astfel, prin ordinul I.G.S. nr.743/03.10.2007 s-a dispus constituirea și stabilirea componentei Grupului de lucru pentru întocmirea documentației corespunzătoare în vederea achiziției unui imobil necesar desfășurării activității Inspectoratului de Stat în Construcții (sediul central).

Ulterior, Serviciul Achiziții, prin referatul de necesitate aprobat de Inspectorul General de Stat în data de 18.10.2007 (înregistrat cu nr.8869/19.10.2007), a cerut alocarea de sume necesare publicării anunțurilor în cotidienele „România Liberă” și „Bursa” pentru 5 zile consecutive, respectiv a intenției instituției de achiziționare a unui „imobil pentru birouri compus din construcție și terenul aferent pentru acces spații de parcare, cu suprafața

construită desfășurată cuprinsă între 5.000 – 8.000 mp și suprafața necesară parcarilor de 1.400 mp. Locația: București, în interiorul inelului central, cu acces la mijloacele de transport în comun și la arterele principale”.

În data de 01.11.2007, Comisia constituită în baza ordinului Inspectorului General de Stat nr.776/22.10.2007 pentru evaluarea tehnico-economică a ofertelor s-a întrunit în vederea analizării ofertelor depuse, întocmind în acest sens procesul-verbal nr.9310/01.11.2007 prin care a stabilit că dintr-un număr de 5 oferte doar două sunt eligibile pentru a face obiectul negocierii cu ofertanții (respectiv, S.C. Balpo Investment SRL și S.C Fzanti Com. SRL).

În cele din urmă, s-a apreciat că oferta propusă de S.C. Balpo Investment SRL București corespundea cerințelor din Nota de fundamentare nr.9159/29.10.2007, cu următoarele specificații:

- pentru a asigura parcare în totalitate a autoturismelor din dotarea Inspectoratului de Stat în Construcții era necesară identificarea unui spațiu suplimentar;

- autorizația de construire nr.26/4/16.03.2006 era emisă pentru un imobil de locuințe, spații comerciale, garaje și spații tehnice, cu termen de valabilitate până în 16.03.2008 fiind „necesară solicitarea unei noi autorizații pentru schimbare destinație birouri, precum și reconfigurarea spațiilor în conformitate cu necesitățile I.S.C.”

- stadiul fizic al imobilului prezentat în ofertă era acela de structură de rezistență finalizată.

Ca atare, în vederea stabilirii valorii de piață a ofertei, majoritar comisia a considerat ca oportună solicitarea unui raport de evaluare întocmit de către un expert evaluator ANEVAR.

De menționat că prețul ferm comunicat de ofertant a fost de 11.500.000 euro (inclusiv TVA), mai mic decât suma de 12.000.000 euro (TVA inclus) comunicat în oferta inițială.

Pentru verificarea legalității documentației întocmite în vederea atribuirii contractului de achiziție a unui imobil necesar desfășurării activității Inspectoratului de Stat în Construcții s-a constituit, prin ordinul I.G.S. nr.80/02.11.2007, o comisie de verificare a legalității documentației în a cărei componență a fost inclus și Veress Edmund Petru, în calitate de președinte al comisiei.

Comisia în cauză, în analiza greșită pe care a efectuat-o în vederea atribuirii contractului, a luat în considerare următoarele prevederi legale:

- art.13 lit.a din OUG nr.34/2006, respectiv *„Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică pentru atribuirea contractului de servicii care: a) are ca obiect cumpărarea sau închirierea prin orice mijloace financiare, de terenuri, clădiri existente, alte bunuri imobile...”*;

- art.2 alin.2 din H.G. nr.925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr.34/2006: *„(2) În cazul contractelor a căror atribuire nu intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului”*;

- art.3 alin.1 din H.G. nr.925/2006: *„autoritatea contractantă are următoarele atribuții principale: îndeplinirea obligațiilor referitoare la publicitate, astfel cum sunt acestea prevăzute de ordonanță; aplicarea și*

finalizarea procedurilor de atribuire; constituirea și păstrarea dosarului achiziției publice”.

În cele din urmă, Comisia constituită prin ordinul I.G.S. nr.830/02.11.2007 a recomandat aprobarea de către Consiliul de conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții a achiziționării imobilului oferat de S.C. Balpo Investment SRL cu prețul ferm de 10.900.000 euro.

Pe cale de consecință, în urma ședinței Consiliului de conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții din data de 05.11.2007 s-a emis Hotărârea nr.17/05.11.2007 în care, la punctul b, s-a aprobat: „...încheierea contractului pentru achiziția unui imobil necesar desfășurării activității I.S.C. la prețul ferm de 10.900.000 euro cu TVA, acceptat în urma renegocierii, conform procesului-verbal nr.9386/05.11.2007 al Comisiei de evaluare tehnico-economică a ofertelor și negociere cu ofertanții eligibili”.

Revenind la examinarea procesului-verbal nr.9400/05.11.2007 întocmit de Comisia constituită în cauză prin ordinul Inspectorului General de Stat nr.830/02.11.2007 s-au constatat următoarele:

a) procesul-verbal a avut același număr de înregistrare cu cel al ofertei S.C. Balpo Investment SRL, respectiv 9400/05.11.2007;

b) pentru achiziția de imobile nu sunt aplicabile prevederile art.13 lit.a din OUG nr.34/2006 invocat de comisie, întrucât acesta face referire la contracte de servicii care au ca scop achiziția de imobile pentru justificarea procedurii de achiziție aleasă.

De altminteri, chiar ANRMAP a explicat acest lucru, în sensul că sunt exceptate de la prevederile ordonanței acele contracte de servicii care au ca obiect cumpărarea sau închirierea prin orice mijloace financiare de terenuri, clădiri existente, alte bunuri imobile ... Exemplu: serviciile agențiilor imobiliare, serviciile notariale;

c) prevederile art.3 alin.1 din H.G. nr.925/2006 privind publicitatea acțiunii, a fost invocat greșit de către comisie; în fapt, în mod corect trebuia aplicat art.48 din OUG nr.34/2006 „...*autoritatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare anunșurile prev. de art.47 alin.1 către operatorul SEAP, utilizând în acest sens numai mijloace electronice*”. Or, Inspectoratul de Stat în Construcții nu a publicat în SEAP intenția de achiziție a imobilului în cauză, conform prevederilor art.48 din OUG nr.34/2006.

În ceea ce privește Hotărârea nr.17/05.11.2007 a Consiliului de conducere al I.S.C., din analiza procesului-verbal de ședință întocmit la acea dată s-a constatat:

- toți cei 5 membri ai Consiliului au semnat procesul-verbal de ședință;
- în ședința din data de 05.11.2007 s-a discutat necesitatea „*angajării unui expert ANEVAR*” pentru stabilirea „*valorii de piață a unui imobil*”, deși, expertul fusese deja contractat și întocmisese un raport de evaluare înregistrat la I.S.C. cu nr.9388/05.11.2007.

*

*

Examinând componența asociațiilor S.C. Balpo Investment SRL s-a constatat că firma în cauză a avut 2 asociați: Mihai Richard Balmuș și Eugen Viorel Popa, care avea și calitatea de administrator.

Numitul Mihai Richard Balmuș nu este altul decât soțul făptuitoarei Bogdana Balmuș, unul din membrii Consiliului de conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții care a decis achiziția imobilului în cauză (numită în această calitate prin decizia Primului-Ministru nr.151 bis/2005). De menționat că la acea vreme numita Bogdana Balmuș avea și calitatea de consilier la cabinetul Primului-Ministru, precum și pe aceea de consilier parlamentar.

În ceea ce-l privește pe Mihai Richard Balmuș, acesta a fost asociat co-fondator al S.C. Balpo Investment SRL împreună cu Eugen Viorel Popa, cu o cotă de participare de 50% din capitalul social, începând cu data înființării societății, respectiv 19.02.2007.

Mihai Richard Balmuș a avut calitatea de asociat la S.C. Balpo Investment SRL până în 04.10.2007, când a cedat părțile sociale către Eugen Viorel Popa (chipurile, pentru a oculta interesul și legătura evidentă pe care o avea cu soția sa, membru în Consiliul de conducere al I.S.C.).

Practic, Mihai Richard Balmuș a avut calitatea de asociat la S.C. Balpo Investment SRL cu 50% din capitalul social în perioadele 19.02.2007 – 04.10.2007 și 22.09.2008 – 10.07.2009.

Or, conform ordinului I.G.S. nr.743/03.10.2007 privind constituirea Grupului de lucru pentru întocmirea documentației corespunzătoare în vederea achiziției unui imobil necesar desfășurării activității Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.), la data de 03.10.2007 s-au demarat procedurile de achiziție pentru noul sediu al I.S.C.

S-a mai constatat faptul că valoarea investiției cuprinse în lista de investiții aferentă bugetului de venituri și cheltuieli al I.S.C., rectificat pentru anul 2007, s-a modificat de la valoarea inițială de 20.742.520 lei la 63.989.711 lei (de menționat că în componența consiliului de conducere al I.S.C., care a aprobat modificarea investiției pentru achiziția sediului I.S.C., se afla numita Bogdana Balmuș).

De altminteri, pentru justificarea sumelor prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli, aferent perioadei 01.01.2007 – 06.11.2007, în vederea achiziției, proiectării și construirii sediului I.S.C., conducerea executivă a instituției de la acea vreme (mai precis, consiliul de conducere) nu a întocmit

documentația de fundamentare privind necesitatea, oportunitatea și calculul valorii estimate, conform următoarelor prevederi:

- art.39 alin.2 și 3 din Legea nr.500/2002 (respectiv, analiza cost – beneficiu; analiza costurilor de funcționare și de întreținere după punerea în funcțiune);

- art.43 alin.1 din Legea nr.500/2002 („obiectivele de investiții se cuprind în programele de investiții anuale numai dacă, în prealabil, documentațiile tehnico-economice, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor au fost elaborate și aprobate potrivit dispozițiilor legale”);

- art.2 alin.1 lit.d din OUG nr.34/2006 („asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice, prin aplicarea procedurilor de atribuire de către autoritățile contractante”).

Pe cale de consecință, conducerea executivă a I.S.C., formată din președinte – Dorina Nicolina Isopescu și membri – Oana Marinescu, Bogdana Balmuș, Marian Muhuleț și Robert Grigorescu, nu a dispus efectuarea unei analize cost-oportunitate necesară efectuării achiziției și construirii sediului central al I.S.C., în conformitate cu prevederile art.3 lit.e, 39 alin.2 și art. 43 alin.1 din Legea nr.500/2002, coroborat cu prevederile art.2 alin.1 lit.d și alin.2 lit.f din OUG nr.43/2002, realizând astfel prin această investiție o gestionare defectuoasă a fondurilor publice în detrimentul optimizării resurselor necesare funcționării instituției (practic, potrivit rezultatului organelor de control, amortizarea investiției raportată la o cheltuială cu chiriile de 306.022 lei urma să se facă în aproximativ 193 ani).

În plus, trebuie menționat și faptul că achiziția imobilului din București, str.C.F.Robescu, nr.23, de către I.S.C. s-a efectuat prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr.7373/09.11.2007, fără ca acest contract să poarte viza de

control financiar preventiv propriu, la prețul de achiziție de 10.900.000 euro (din care 2.500.000 euro reprezintă valoarea terenului, iar 8.400.000 euro valoarea construcției nefinalizate).

*

*

*

Reținem astfel, conform celor mai sus expuse, că în forma coautoratului, prin participația penală a fiecăruia, persoanele antementionate, încălcându-și în mod evident atribuțiile de serviciu, au contribuit la păgubirea patrimoniului I.S.C. cu suma de 10.900.000 euro (sumă ce urmează a fi reținută ca prejudiciu în cauză).

În concret, membrii consiliului de conducere al I.S.C. nu au luat măsurile necesare pentru ca lista de investiții aferentă bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2007 să conțină note justificative privind necesitatea, oportunitatea și estimarea valorii investițiilor ce urmau a fi efectuate.

De asemenea, nu au luat măsuri în vederea neacceptării unui preț de achiziție a imobilului situat în București, str.C.F.Robescu nr.23 cu 498.990 euro mai mare decât evaluarea întocmită de evaluatorul S.C. Recom SRL, respectiv 10.410.120 euro.

Specific, președintele I.S.C. Dorina Nicolina Isopescu nu și-a îndeplinit obligația de a gestiona eficient fondurile publice, încheind contractul de vânzare-cumpărare a imobilului în cauză nr.7373/09.11.2007 fără ca acesta să poarte viza de control financiar preventiv propriu.

Referitor la membrii Comisiei de analiză și verificare a legalității documentației întocmite în vederea atribuirii contractului de achiziție a unui imobil, constituite în baza ordinului Inspectoratului General de Stat nr.830/02.11.2007, respectiv Veress Edmund Petru – secretar general, Constantin Adrian Balaban Grăjdan – director la Direcția Legislație, Elena Cristina

Dragomir – economist la Direcția Economică, Andrei Mihai Arghir – șef Serviciu Achiziții și Omer Adnan – director al Direcției Avizare, aceștia și-au încălcat îndatoririle de serviciu pentru că:

a) au încadrat eronat procedura de achiziție aleasă pentru cumpărarea sediului din București, str. C.F.Robescu nr.23, arătând că aceasta nu intră sub incidența OUG nr.43/2002, prin invocarea art.13 lit.a din ordonanța antementionată, articol care nu reglementează procedura de vânzare-cumpărare a unor imobile, ci doar a serviciilor anexe acestuia;

b) nu au analizat documentația imobilului din București, str.C.F.Robescu, nr.23, pentru a afla dacă acesta corespunde cerințelor tehnice prevăzute, deși aveau atribuții în acest sens.

În ceea ce-l privește pe Mălinescu Ioan Sorin – director general al Direcției Generale Juridice din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, acesta a avizat nelegal Hotărârea Consiliului de conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții nr.17/05.11.2007 și a contractului de vânzare-cumpărare nr.7373/09.11.2007 încheiat cu S.C. Balpo Investment SRL, prin aplicarea eronată a prevederilor OUG nr.34/2006 referitoare la publicitatea achiziției.

De asemenea, acesta nu a luat măsuri pentru consilierea juridică a Consiliului de conducere al I.S.C., în sensul ca persoana în cauză să dispună efectuarea de analize cost – oportunitate, conform art.39 din Legea nr.500/2002 și a art.2 lit.d din OUG nr.34/2006.

În concluzie, sintetizând cele mai sus expuse și având în vedere rezultatul controlului efectuat la Inspectoratul de Stat în Construcții de către Curtea de Conturi, reținem următoarele:

Pentru achiziția acestui sediu nefuncțional din București, str. C.F. Robescu, nr.23, s-a plătit un preț cu 2.400.000 euro (28,2%) mai mare decât

prețul pieței practicat cu 40 de zile înainte de tranzacția efectuată de I.S.C., la data de 09.11.2007.

A fost încheiat suplimentar contractul de lucrări pentru construcția propriu-zisă a sediului I.S.C. în valoare de 18.131.495 lei, care n-ar fi fost necesar dacă s-ar fi achiziționat un sediu funcțional.

Practic, în aceeași zi – 05.11.2007, au fost emise toate documentele legate de acest imobil, după cum urmează:

- s-a lansat comanda pentru evaluarea prețuitoare a imobilului;
- s-a încheiat contractul pentru prestare servicii;
- s-a primit raportul de evaluare de la S.C. Rocom SRL;
- s-a aprobat contractul de achiziție de către Consiliul de conducere al I.S.C.;

Așa cum arătam, potrivit Curții de Conturi, achiziția sediului în cauză intra sub incidența OUG nr.34/2006, sens în care trebuia aplicată procedura licitației deschise, dar în acest caz probabil nu s-ar mai fi produs una din urmările imediate ale infracțiunii prev. de art.13² din Legea nr.78/2000, respectiv avantajarea patrimonială a S.C. Balpo Investment SRL (firma soțului unuia dintre membrii Consiliului de conducere al I.S.C., respectiv Bogdana Balmuș), prin negocierea prețului cu un singur ofertant, așa cum s-a procedat.

De altminteri, I.S.C. nu a respectat prevederile art.213 pct.1 lit.f din OUG nr.34/2006, respectiv achiziția imobilului s-a realizat într-un ritm accelerat (anunțul a fost dat în perioada 17.10 – 29.10.2007, iar încheierea contractului de vânzare-cumpărare s-a realizat în data de 09.11.2007), fără a fi întocmită o notă justificativă privind aplicarea acestei proceduri (negocierea prețului cu un singur ofertant).

În ceea ce privește prețul achiziției imobilului în cauză, trebuie arătat și faptul că, în intervalul 01.10 – 09.11.2007, prețul de vânzare al terenului pe care

se afla clădirea nefinalizată a crescut de peste două ori, de la 1.200.000 euro la 2.500.000 euro (208,33%).

Nu în ultimul rând, e de precizat că la cheltuielile de 10.900.000 euro (37.167.910 lei) efectuate pentru achiziția terenului și a structurii de rezistență a imobilului în cauză s-au adăugat cheltuieli în sumă de 18.031 lei pentru evaluarea imobilului, costul serviciilor de proiectare în sumă 440.000 lei, precum și angajarea unor cheltuieli aferente construcției, în sumă totală de 20.988.124 lei, rezultând astfel costuri totale nejustificate de 58.614.065 lei.

Se poate spune, în final, că investigațiile preliminare au condus la faptul că a existat un „aranjament” penal în toată regula, în sensul că S.C. Balpo Investment SRL a plătit abia în data de 14.11.2007 contravaloarea terenului și a imobilului inițial achiziționate (în 01.10.2007), practic după ce a încasat suma de 37.167.910 lei de la I.S.C., în data de 09.11.2007. Acest lucru lasă să se înțeleagă că a fost o afacere extrem de profitabilă a unei firme recent înființate (la începutul anului 2007) care a obținut o plusvaloare de 2.400.000 euro de la o instituție publică, având convingerea că va fi în mod cert câștigătorul negocierii efectuate în cauză.

Pentru considerentele de mai sus, în temeiul prevederilor art.228 alin.1 din Codul de procedură penală cu referire la art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului,

DISPUN:

Începerea urmăririi penale față de învinuiții:

- **Mălinescu Ioan Sorin**, fiul lui

- Balmuş Bogdana, fiica lui

- Arghir Andrei Mihai, fiul lui

- Isopescu Dorina Nicolina, fiica lui

- Dragomir Elena Cristina, fiica lui

- Grigorescu Robert, fiul lui

- Muhulet Marian, fiul lui

- Oana Marinescu, fiica lui

- Omer Adnan,

- Veress Edmund Petru,

- Balaban Grăjdan Constantin Adrian, născut la data de

pentru săvârșirea abuzului-specie în contra intereselor publice, prev. de art.13² din Legea nr.78/2000 rap. la art.248 Cod penal.

LUMEAJUSTITIEI.RO